

Tapahtui omassa piirissämme

Prokuristi Juho Pönttönen kuollut.

Lokakuun 18 p:nä kuoli Mikkelin lääninsairaalaan pitkäaikaisen sairauden jälkeen apulaisjohtaja, prokuristi *Juho Pönttönen*. Hän oli syntynyt Repolassa Omelian kylässä 7. 6. 1885. Sieltä hän 15-vuotiaana siirtyi Joensuuhun kauppias W. A. Ipatoffin palvelukseen. V. 1905 hän muutti Viipuriin, jossa asui lähes 40 vuoden ajan. Toimittuaan Elis Vallinin kangasliikkeessä ja vv. 1908—16 Oy F. R. Richardtin Tukkuliikkeessä matkustajana hän siirtyi konttorimyyjäksi Tukkukauppa ja Laivaliike Hansaan. V. 1923 hän tuli kauppaneuvos J. Leskisen samana vuonna perustaman tukkukaupan apulaisjohtajaksi ja prokuristiksi, missä toimessa hän oli lähes 30 vuotta eli kuolemaansa saakka. Kauppiaskunnan, työtovereitten ja alaisten keskuudessa prokuristi Pönttönen tunnettiin ahkerana ja tunnollisena työntekijänä ja ihmisenä. Vainaja haudattiin Helsinkiin. Lähimpinä sukulaisina vainajaa jäivät kaipaamaan vaimo sekä tytär ja poika perheineen.

Emäntä Paula Maurasen hautaus tilaisuus Lieksassa viime lokakuun 21 p:nä muodostui vaikuttavaksi suru- ja muistotilaisuudeksi. Sukulaisia ja tuttavita oli saapunut läheltä ja kaukaa kunnioittamaan vainajaa hänen viimeiselle matkalle lähtiessä. Ruumiinsiunauksen suoritti pastori Lintu paikkakunnan kr. katolisessa kirkossa. Vaikuttavampana tapauksena tilaisuudesta jäi läsnäolijain mieleen vainajan lasten polvistuminen arkun ääreen rukousasentoon, ottaessaan viimeiset jäähyväiset kasvattajaltaan ja paljon kärsineeltä äidiltään. Tuntui kuin emo-rakas olisi vieläkin näkymättömässä muodossa siunannut täysikasvuisia lapsiaan, joista hän elämän varrella oli saanut paljon iloa, jos suruakin ja joiden elämänvaiheet olivat aina olleet lähellä hänen sydäntään. Arkulle laskettiin suuri määrä kukkia. Monet kymmenet olivat lähettäneet tilaisuuteen adressitervehdyksiä. Vainaja saatettiin kirkosta kr. katoliseen hautausmaahan, siellä olevien läheisten omaisten keskelle. Haudalta siirryttiin ensin Osuusliikkeen ravintolaan ja sieltä surutaloon viettämään muistotilaisuutta. Edellisessä puhui pastori Lintu ja jälkimmäisessä op. Keynäs, joka arveli lopuksi olevan syytä perustaa sukuseuran Maurasten suvun yhteyden ylläpitämiseksi.

70-vuotias.

Vöyriellä täytti viime syyskuun 20 p:nä 70 vuotta Vuokkiniemen kirkonkylästä tänne siirtynyt *Pekka Remsu*.

Rouva Eugenia Valasmo 60-vuotias.

Rouva Valasmo on syntynyt Äänisniemen Kuusirannassa 19/12 1891. Hän suoritti 8-luokkaisen Naisten Gymnasion loppututkinnon Petroskoissa. Toimittuaan 3 vuotta opettajana Prääshässä hän

joutui miehelään. Avioliitosta topografi Valasmon kanssa hänellä on 2 poikaa ja 2 tyttäret. Onnittelemme ripeässä tempossa yhä laajenevan suvun kanta-aitia, joka asuu nykyisin Helsingissä.

Kauppias Niilo Sontrakka 60-vuotias.

Kauppias Sontrakka syntyi 6/12 1891 Kenjärven pitäjän Pälärven (Päljärven) kylässä. Jo pienestä brihatsuisena hänet lähetettiin Pietariin. Vuosien 1902—1912 välisenä aikana hän ehti palvella Ulrich & Co nahka- sekä eräissä muissa liikkeissä. V. 1913 hänet kutsuttiin tsaarin armeijan palvelukseen, josta vapautui vasta v. 1917 otettuaan ensin osaa 1. maailmansotaan. Vapauden tuulet puhaltelivat silloin myös Aunuksessa ja hän joutui ottamaan niihinkin osaa kylänsä eturivin miehenä. Itsenäistyneessä Suomessa hän ehti toimia kauppiana tai kauppaedustajana Paperossa, Suojärvellä, Käkisalmissa, Viipurissa ja Sortavalassa. Evakoksi tulon jälkeen hän toimi Jyväskylässä arvioimislautakunnassa, vuokra- lautakunnassa ja palovakuutuslallakin. V. 1946 hän perusti Myllykoskelle uudelleen oman kaupan, jonka johdossa hän jatkuvasti on. Onnittelemme monitoimista heimolaista.

Kemissä täytti viime kuun 15 p:nä vuokkiniemäläinen rouva *Sandra Vuolle* 60 vuotta.

Rouva Klaudia Vahronen 50-vuotias.

Kuopiossa täytti 15/11 -51 50 vuotta rouva *Klaudia Vahronen*. Hän on kotoisin Suojärveltä o.s. Koivunen.

Ville Kuusiniemi 50-vuotias.

Työmies Ville Kuusiniemi täyttää 50 vuotta 18/12 -51 Pateniemellä. Hän on syntynyt Kiestingissä ja viimeksi lähes 20 vuoden ajan toiminut Oulu Oy:n palveluksessa.

Vihittyjä.

Oulussa 24/11 -51 vihittiin avioliittoon opiskelija K. E. Sandman ja neiti Annikki Antipainen.

Tyttö tuli.

Seppo ja Aino *Oksialle* syntyi pirteä tytär, joka Jyväskylässä ristittäessä sai nimekseen Sinikka Irmeli.

*

Kihlauksensa ovat julkaisseet Jyväskylässä Vera Oksiala ja Alvar Löppönen.

Suomen Kauneuskuningatar.

Tämän korkean ja mairittelevan arvonimen sai tänä vuonna neiti *Eeva Maria Hellas*. Hänellä on edessään lahjamatka Pariisiin sekä kilpailumatka Euroopan mestaruuskilpailuihin Egyptiin. Mainitsemme, että kuningattaren äiti, rouva Hellas on nykyisin naimisissa rukajärveläisen heimoveljemme Kurkimon kanssa. Neiti Hellas on julkaissut hiljattain kihlauksensa.

Karjalaista Moskovassa.

Lokakuun 6 p:nä Moskovassa aloitettiin P. I. Tshaikovskin nimelle omistetussa konserttisalissa Karjalais-suomalaisen tasavallan musiikki- ja tanssi- viikko. Konsertin aloitti vanha runolaulajatar E. Hämäläinen, joka lauloi "Runon Stalinista". Sitten yhdistetty kuoro lauloi R. Pergamentin säveltämän "Laulun Stalinista". Sanat oli runoillut kansanlaulaja A. Konashkova.

Konsertin monipuolisessa ohjelmassa oli Karjalais-suomalaisen tasavallan laulu- ja tanssiyhtyeen "Kanteleen" (taiteellinen johtaja ansioitunut taiteilija K. Rautio) sekä Petrovskin ja Segoreson piirikuntien kansankuorojen esityksiä. Ensimmäisessä osassa esitettiin tanssikuvaelma "Metsänhakkaajat", kalevalainen tanssi "Uljas poika", karjalainen kalastajatanssi, säveltäjä Raution laulu "Karjalais-suomalainen maani" sekä vanha karjalainen kansanlaulu "Kuittijärven lakeuksilla". Yhdistetty kansankuoro esitti karjalaisia kansanlauluja.

Toisessa osastossa esitettiin Glinkan, Tshaikovskin, Griegin ja Bachin sävellyksiä ja karjalais-suomalaisten säveltäjien lauluja. Konsertin osanottajat esittivät lopuksi rannikkoseudun kansantanssin "Työtöt kutoivat maton".

Karjalais-suomalaisen taiteen konsertti saavutti suuren menestyksen.

Karjalainen opiskelija Pariisissa.

Heimolaisemme Niilo Karjomaa, jonka vanhemmat ovat Kenjärven pitäjän Pälärven kylästä, opiskelee jo toista vuotta Institut de Theologie Orthodoxe nimisessä hengellisessä korkeakoulussa. "Brihal-la" oli ilo tavata tämä reipas ja rakentavan heimohengen läpitunkema nuorukainen Helsingin—Tukholman vuorolaivalla sekä viikkoa myöhemmin Parisissa e.m. oppilaitoksen suojissa.

Sosiaaliministeriön apuraha

Sairaanhoitajataroppilas Annikki Lipponen on saanut Sosiaaliministeriön ammattikasvatusvaroista apurahaa mk 72.000:— ja opintolainaa mk 48.000:—.

Yllätyslähjä Rastavaksi.

Meillä jokaisella on joku heimolaisemme Suomessa tai Ruotsissa, joka ei vielä saa tätä meidän ainoata omaa lehteämme. Yllätä hänet iloisesti tilaamalla hänelle vuoden 1952 vuosikerta, jonka hinta on vain 300:— markkaa. Ota velvollisuudekseen lähettää toimitukselle edes muutama tilaus. Pane samalla julkaittavaksi jokin tälle palstalle sopiva pikku-uutinen.

HYVÄÄ ja RAUHALLISTA RASTAVANPYHÄÄ
toivottaa "Briha"

Sananen pitäjään historiasta.

Tutustuessani viime vuonna ilmestyneeseen tuomari Simo Härkösen kirjoittamaan "Impilahden kirjaan" tuli jälleen mieleeni, mitenkä mielenkiintoisia ja aiherikkaita olisivatkaan vastaavanlaiset teokset, Itä-Karjalan eri pitäjähistoriat tai -kirjat. Sanottu Impilahden kirja sopisi mielestäni eräänlaiseksi malliksi tällaisten muistelmateosten kokoamiselle. Sanottu teos näet alkupuolellaan kertoo kiertokäynnin muodossa pitäjän eri osien merkittävyyksistä, huomattavimmista henkilöistä ja tapahtumista. Loppupuolella sitten siirrytään varsinaiseen pitäjänhistoriaan muinaisuudesta aina nykypäiviin saakka.

Kun tutustuu sanottuun teokseen yksityiskohtaisemmin, huomaa, että sen kokoojana on täytyntä olla asioita hyvin tunteva henkilö ja niin onkin, sillä kirjoittaja, tuomari Härkönen on itse Impilahden kasvatteja ja tuntee pitäjänsä vaiheet ja sen perinteet hyvin tarkkaan. Siksi se on muodostunut antoisaksi ja mielenkiintoiseksi. Tätä valaisua lisää hyvin runsas ja onnistunut kuvitus.

Emme voi ajatellakaan vastaavanlaisen teoksen kirjoittamista Rajantakaisista pitäjistä, mikäli kysymyksessä on tarkkojen historiallisten tietojen tai kunkin kylän ja niissä asuneiden merkkihenkilöiden elämäkerallisten tietojen saaminen vaikkapa kuvauksien muotoisiksi, mutta paljon varmaan saataisiin kootuksi, jos voitaisiin asiaan tarttua ripeästi. Onhan meillä entuudestaan erikoisen hyviä kertomuksia itäkarjalaisten elämästä aina Lönnrotista lähtien. Miksei näissä olevia tietoja voitaisi osittain käyttää ainehistoina, joskin toisessa muodossa. Mainittakoon tässä vain esim. Ervastin, Härkösen, Inhan, Pääkkösen, Paulaharjun, Kianon, Pälsin, Hannikaisen tai Hagmanin teokset. Jotakin tämän tyyppistä olisi saatava aikaan, vaikkakin toisenlaisessa muodossa. Tuskin voitane enää jokaisesta pitäjistä aineiden puutteen takia koota laajempaa teosta, mutta voitaisiinhan niitä yhdistää. Ei olisi mahdotonta vieläkin saada valaisevia lisätietoja Suomeen siirtyneiltä itäkarjalaisilta, varsinkin vanhempaan polveen kuuluvilta. Ilahduttavana esimerkkinä karjalaisen miehen tämän tyyppisestä alotteesta ja alkaansaannoksesta on mainittava Repolan entisen kunnallisen johtomiehen, Feodor Netsäisen kirjoitussarja Repolan pitäjän entisyydestä, josta kirjoituksesta julkaisemme alun toisessa paikassa lehteämme. Mutta aikaa ei olisi hukattava, vaan on kirjanleikkain tartuttava tietojen muistiinmerkitsemään. Kirjoittajalla, joka tahtoo syventyä Karjalan pitäjähistorian tutkimiseen, pitäisi olla venäjänkielen taito voidakseen tutustua tämänkaltaisiin lähteisiin, joissa varmaan on paljon näitä seikkoja valaisevaa ainehistoa. Hankkeen toteuttamisessa on varmaan suuria esteitä ja vaikeuksia. Asiaa kannattaa kuitenkin harkita ja siitä mielipiteitä vaihtaa laajemmaltikin.

V. K.

KARJALAISET JA KARJALAN YSTÄVÄT!

Muistakaa lahjoituksillanne ja jälkisäädöksillä Karjalan Sivistysseuran ja Kalevalaisen Kulttuurin Ystävien rahastoja!